

beszállítás rendszereivel.

- A vidék gazdaságát „több lábra állítjuk”. Erőteljesen támogatjuk a vidéki jellegű, nem mezőgazdasági tevékenységeket (helyi energiatermelés, élelmiszer-feldolgozás, -értékesítés, kézművesség stb.), az ezekre irányuló helyi mikro-, kis- és középvállalkozásokat, a falusi, öko- és gyógyturizmus hazai fejlődését, szálláshelyeinek bővítését, a helyi kulináris, népi és szakrális hagyományok ápolását.

- Újragondoljuk az erdei apríték, a mezőgazdasági melléktermékek, a kommunális és egyéb szerves hulladékok, biomassa energetikai hasznosításának lehetőségeit, erre alapozott kistérségi szintű, helyi energiaellátó rendszerek kiépítését, megteremtve ezzel a helyi energiaalapot.

- Ösztönözzük és támogatjuk a falvak, vidéki települések különböző tevékenységeit összefogó, ezzel a közösség és gazdasága belső erejét növelő

szövetkezetek, társulások létrehozását és működését.

- A közfoglalkoztatást, valamint a szociális földprogramot kiszélesítjük, költségvetési és intézményi feltételeit megteremtjük.
- Megvizsgáljuk a „helyi pénz”, mint térségen belüli elszámolási egyenértékes alkalmazásának működő rendszereit, elterjesztésének lehetőségeit.

Értékelés, vélemény: A helyi gazdaságfejlesztés körében a szociális juttatások és a közétkeztetés helyi, hazai termelésből való kielégítését kizárólagossá kell tenni. A vidéki gaz-

Gedeon Zsolt, Gedeon Tanya

„Igazán örülök, hogy a közérdeklődés homlokterébe került a tanya, a tanyasi életforma visszaállításának szükségességére – mondja Gedeon Zsolt. Idézi a 49/2009. (5.27.) OGY határozatot, amelyben a tanyák és tanyás térségének megőrzéséről, fejlesztéséről, a következő áll:

„...tanya, a tanyás település rendszer és gazdálkodási forma a magyar nemzeti örökség része, amelynek fennmaradása, új életre keltése és fejlesztése nemzeti érdek.” Ez Gedeon Zsolt szerint vitathatatlanul igaz, de akkor sokkal hatékonyabb segítséget kellene kapni a még működő, bemutatásra alkalmas tanyáknak, a falusi turizmusnak, „hiszen a 24. órában vagyunk”. Rendkívül fontos lenne például a bugaci keskeny nyomtávú kisvasút visszaállítása – teszi hozzá. A szakemberek előtt ismert a mai magyar valóság: azok a tanyák, melyeknek magyar tulajdonosa van, szívszorító látványt nyújtanak. Üres ólak, lepusztult épületek, elkeseredett emberek, egyszóval mélyszegénységben élők. Hol van már a virágzó tanyavilág, ahol az emberek boldogan gazdálkodtak megtermelve a maguk és a városi emberek szükségleteit? Ahol szépen felújított tanyát látni, ott a tulajdonos többnyire már külföldi, német, holland vagy svájci. „Ez jóleső látvány, de a tanya eredeti funkciója már rég elveszett. Jó, ha évente néhány napot eltölt itt a tulajdonos.” Kifejti: ez még a szerencsésebb állapot, mert a legutóbbi évek tendenciái sokkal veszélyesebbek a falusi-tanyai vendégfogadókra nézve, ugyanis ezeket a tulajdonosok sokszor kiadják a külföldi ismerőseiknek és az általuk illegálisan szervezett turistáknak. Ezzel aztán tekintélyes kárt okoznak az országnak, mert akik ezeken a helyeken szállnak meg, azok az adófizető falusi vendéglátóhelyeket igénybe sem veszik. Persze miért is tennék, ha így féláron üdülhetnek. Ez az igazi, megtört „nyugati típusú adócsalás”. „Ennek megszüntetése többet lendítene a költségvetésben, mint az a megoldás, hogy elveszünk a vidéki vendéglátóhelyektől az adókedvezményt is.” Gedeon Zsolt szerint ott, ahol a termőföldek minősége 4-6 aranykorona – azaz értéktelen homokon produkálja a gazda verejtéke a deficitet a földművelésben –, hiába erőltetjük a termelést igen drága forrásból, inkább a falusi turizmus lehetőségét kellene megteremtteni. Ugyanis ha most egy igazi falusi-tanyasi vendéglátóhely mustrát tartanánk, akkor gyorsan szembesülnénk a tikkasztó forráshiány csalhatatlan jeleivel. Az egy évtizeddel ezelőtt csillogó és modern épületek, berendezések mára fénytelen és avult formát mutatnak. Szinte mind felújításra szorulna, mihelyt forráshoz jutna. „Ezt a

síralmas állapotot nem a gazdák és tulajdonosok végtelen igénytelensége idézte elő, hanem a vidéki turizmus ellehetetlenülése. A megváltozott turisztikai igényeknek való megfelelést mindenképp biztosítani kellene, mielőtt elkezdünk védjegyeket osztogatni. Tehát első körön olyan régóta üzemelő vendéglátóhelyeknek adnék forrást a felújításra-átépítésre, akikenél már régóta jelen van az igény, a szak tudás és a gyakorlat. Ők a legvadabb időkben tartottak ki a szakma mellett, akár meg is érdemelnének valamennyit az osztrák mintára ágyszámra igényelhető ingyenes forrásból. Ha lenne. A turizmusban 'első bálózóknak' csak ezután nyújtanék forrást.” Gedeon Zsolt szerint égető szüksége lenne a szakmának arra, hogy a hatóságok által is egyetemesen értelmezett jogszabályi környezete legyen a turisztikai kis- és közepes vállalkozásoknak. Ebben ugyan vannak örömteli előrelépések – mint az 52/2010 (IV.30) FVM és a 4/2010. FVM rendelet –, ám még mindig fehér folt, hogy a hatóság szempontjából a gazdák a vendégasztal szolgáltatáson kívül milyen étkeztetést nyújthatnak. A reklámcégek internetes megjelenési ajánlataiban, média hirdetésekben és az Artisjus esetében szükségszerű lenne a nivellálás, hogy egy néhány szobát kiadó gazdával vagy pedig egy multi szállodalánc egyik nagyhotelével szerződnek. Ugyan a Falusi és Agroturizmus Országos Szövetsége, mint szervezet marketing tevékenysége kiváló, de az agroturizmust ténylegesen be kell ágyazni a köztudatba, amihez komoly források és szándék kell. Promócióban fel kell zárkóztatni a vidéki turizmust a főváros és a Balaton ismertsége mellé, és így az utazási irodák ajánlataiban is szerepelne falusi szálláshely – természetesen kölcsönös érdekek alapján. „Ebben hatékony segítséget csak a Magyar Turizmus Zrt-től várhatunk, amely a külképviseleteken keresztül gyorsan nemzetközi piacra tudja segíteni a mikrorégiókat. Európában páratlan természeti adottsággal rendelkezünk, gazdag szellemi, kulturális mezőgazdasági hagyományaink vannak. Igazán érdemes nemzeti kincsünként vigyázni rá, hogy méltón adhasuk át gyerekeinknek, és az ide látogató turistáknak – amíg nem késő! A Gedeon Tanyán a felnövekvő generáció, a jövő turistái találkozhatnak a pusztai hagyományokkal, erre szeretnék felhívni az iskolák figyelmét is. Programjaik osztálykirándulásokhoz, családi kirándulásokhoz, egyéni és csoportos turizmushoz is vannak.

A Dél-Alföld a mezőgazdaságra és az idegenforgalomra építhet

Gedeon Tanya

A Dél-alföldi régió gazdasági teljesítménye évről évre nőtt, az országosnál enyhébben. Így a helyzete 2006-ig romlott, 2007-től viszont csekély javulás van. A régióban 2008-ban – beszerzési áron – 2,4 ezer milliárd forint bruttó hazai termék (GDP) állítottak elő, az egy évvel korábbinál folyóáron számítva 7,3 százalékkal többet.

Agriculture and Tourism to Rely On

Despite a moderate economic growth, constantly lagging behind the national average means that the situation of the south-eastern region of Hungary is getting relatively worse until 2006. Slight improvements have been noticeable since 2007. GDP in the region increased by 7.3 percent to 2.4 thousand billion HUF over a year in 2008. 40 percent of the GDP was produced in Bács-Kiskun County, 25 percent in Békés, and 35 percent in Csongrád. Compared to the relevant data of 1995, the difference between GDP per capita in the region and the national average in 2008 got worse by further 18 percent (-15 to 33.1 percent), which is the largest decrease in any of the regions. GDP per capita figures further divided the regions of Hungary. The Southern Planes comes in fifth out of seven, its GDP amounting to 40 percent of the most developed Central region. Wages increased by 2.8 percent last year, compared to the 2.4 percent national average, although the median figure is still one fifth lower in the south. The latest survey reported 10.3 percent unemployment, half a percentage improvement over last year's figures.

Az országos GDP-adatok területi bontásban 2008-ig állnak rendelkezésre, ezek tanúsága szerint az 1995 óta mért regionális különbségek a második évezredben folyamatosan nőttek, a fejlettségi rangsor végén álló régiók közül a legnagyobb magyarországi régió, Dél-Alföld gazdasági teljesítménye az átlagosnak 67 százalékát érte el. A régiók közül 2008-ban az előző évhez viszonyítva ugyanakkor Dél-Alföldet jellemezte a legdinamikusabb növekedés, az országos átlagot (5,7 százalék) meghaladó növekedés az országoshoz viszonyított, korábban felhalmozott különb-

A GDP megoszlása terület és gazdasági ág szerint (százalék)

Régió / megye	Mezőgazdaság	Ipar, építőipar	Szolgáltatás	Összesen
Közép-Magyarország	8,7	35,4	56,3	48,1
Közép-Dunántúl	11,3	16,2	7,0	9,9
Nyugat-Dunántúl	12,7	14,4	7,4	9,7
Dél-Dunántúl	13,6	6,2	6,2	6,5
Észak-Magyarország	8,7	9,9	6,4	7,6
Észak-Alföld	20,3	9,4	8,6	9,3
Dél-Alföld	24,7	8,5	8,0	8,9
Bács-Kiskun megye	9,4	3,6	3,1	3,6
Békés Megye	8,1	1,8	1,9	2,2
Csongrád Megye	7,2	3,0	2,9	3,1
Nemzetgazdaság	100,0	100,0	100,0	100,0
Összesen				

Forrás: KSH

készült Popeye című zenés produkció lesz látható, amit hatalmas sikerrel mutattak be a kecskeméti Katona József Színházban Ganxsta Zolee főszereplésével.

Részletek: www.szegediszabadteri.hu

A Gyulai Összművészeti Fesztiválon az eddigi évekhöz hasonlóan a színházi produkciók mellett szerepet kap a zene, a tánc, a filmművészet és a képzőművészet is. Az idei nyári évadban számos új bemutatóra kerül sor, de lesz népművészeti, jazz, blues, népzenei, világzenei és humorfesztivál is. A Gyulai Várszínház rendezvénysorozata július 1-től augusztus 14-ig, estéről estére várja a művészetek barátait. Lesz opera, musical, balett és bábszínház, de nem maradnak el idén a filmvetítések és a fotókiállítások sem. Aki pedig üres gyomorral érkezik, helyi specialitásokat is megkóstolhat. Az előadásokat a páratlan szépségű, reneszánsz várudvaron felállított színpadon, a tószínpadon és a vár körül láthatja a közönség.

Részletek: www.gyulaivarszinhas.hu

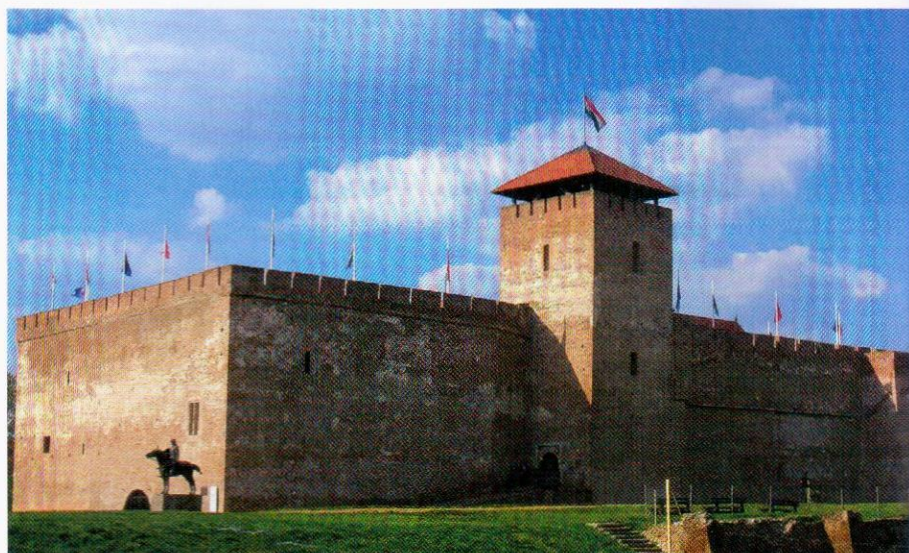
Szintén a Gyulai Várszínház rendezi meg a Shakespeare Fesztivált július 7-től július 17-ig. A szervezők célja, hogy legyen Magyarországon egy olyan rangos, nemzetközi fesztivál, ahová a legjelentősebb Shakespeare előadásokat hívják meg itthonról és külföldről. A kísérő programokban a műsort a színházi előadások mellett más műfajokkal is színesítik, lesz reneszánsz zenei koncert, korabeli táncelőadás, utcaszínház és Shakespeare konferencia, de a kor gasztronómiáját is megismerheti a látogató.

Részletek: www.shakespearefesztival.hu

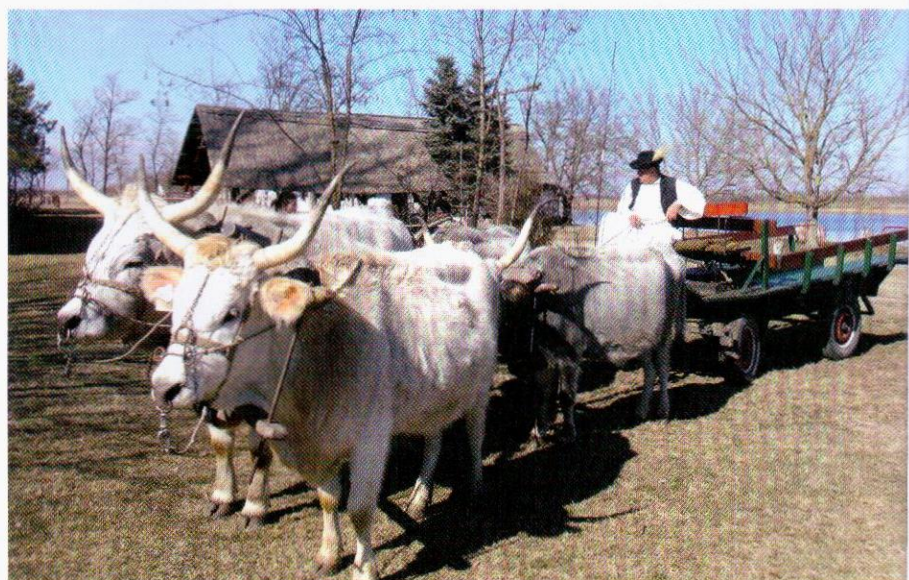
Kivételes helyszínen rendezik meg a pusztai különleges előadását. Bugac és környékének hangulata mindenkit megérint, aki egy kicsit is el akar szakadni a nagyvárosok feszültségétől. A pusztai emberek itt mindennapjaikban, eszüközükben, ételükben, dalaikban hűen őrzik a híres – legendákkal átszőtt – betyárvilág emlékeit. A nyugalmas, árasztó táj kellős közepén pedig van egy családi vendéglátóhely, ahol kedves ismerősként fogadják a megfáradt vándort, majd barátként válnak el tőle. A Gedeon tanya ősbemutatója egy legendás szerelmi történetet mesél el, melyből sokat megtudhatunk a vidék múltjáról és jelenéről, megérthetjük, miért váltak a betyárok törvényen kívülivé és hogy mi a csikósok titka. Ló és lovása egymásrautaltságát be is mutatják a „színeszek”, így az előadás ezen része igazi

Szegedi Szabadtéri Játékok

Gyulai Vár

Gedeon tanya